

Philharmonischer Chor Baden-Baden, Singakademie Ortenau en Collegium Vocale Strasbourg Ortenau

COV Haarlem zingt zeldzaam oogstfeest van Herzogenberg

In november vindt een bijzonder concert plaats: COV Haarlem en drie buitenlandse koren brengen Erntefeier (oogstfeest) van de Oostenrijkse componist Heinrich von Herzogenberg. Een zeldzame happening, want Von Herzogenberg hoor je niet vaak. Het zou best eens de Nederlandse première kunnen zijn, al is dat niet met zekerheid te zeggen. En dat is niet het enige bijzondere aan dit concert.

Het is ook bijzonder dat er – naast 4 solozangers en een symfonieorkest - een groot concertorgel aan meedoet dat een prominente rol heeft, en dat er vier keer gemeentezang in de compositie is opgenomen. Onder anderen Britten heeft

zo iets later gedaan. Het is dan ook een zogenoemd Kirchenatorium. Het werk duurt ongeveer twee uur, dus misschien was die interactieve touch wel bedoeld om het publiek wakker te houden... Want ook al verwijst de muziek duidelijk naar Brahms, Mendelssohn en Bach – die goed in het gehoor liggen – het is toch een opgave voor het publiek, zo'n lange zit. Piet Hulsbos, dirigent van COV Haarlem: "Het werk bevat een aantal ongelooflijk mooie delen waar je gewoon niet goed van wordt. Maar het is ook soms onhandig geschreven: na tien pagina's van een fugatisch deel verwacht je het einde dat dan nog vier bladzijden duurt..."

Saa is het stuk echter allerminst, die indruk moet zéker niet gewekt worden.

Links dirigent Olaf Fütterer en rechts Dirigent Piet Hulsbos

Voor de luisteraar én voor de musici is het boeiend. Hulsbos: "Het is een flinke uitdaging voor de zangers. Het lastige is: het is niet op YouTube te vinden, dus instuderen vergt meer inspanning. Qua idioom is het niet ingewikkeld, romantisch repertoire zijn de zangers prima gewend. De moeilijkheidsgraad is niet veel

hoger dan bij componisten als Britten, Poulenc en Stravinsky. Hun werken zijn moeilijker, want die zijn van een moderner idioom. Maar bij Von Herzogenberg zijn het gewoon héél veel noten, mede door het grote aantal verschillende bijbelboeken uit het Oude en Nieuwe Testament dat zijn vriend Friedrich Spitta hem als libretto aanleverde." En voor het publiek? Hulsbos vervolgt: "Bij de opening wordt de toon meteen gezet, letterlijk en figuurlijk.

Een flinke uitdaging voor de zangers

De tekst gaat over fruit, zaden, gras, oogst, leven en dood. Het is eigenlijk een samenvatting van een oogstfeestdienst. Je hoort de blijheid van de jeugd, wijsheid van de ouderdom en verbinding tussen jeugd en ouderdom. De teneur is majeur, majestueus, opbeurend, jubelend en natuurlijk gewijd tijdens de vier Gemeindegesangmomenten."

Internationaal project

Het project met dit bijzondere werk en de samenwerking met een Frans en twee Duitse koren kwam tot stand toen COV Haarlem werd benaderd door Olaf Fütterer, dirigent van de drie koren: Philharmonischer Chor Baden-Baden, Singakademie Ortenau en Collegium Vocale Strasbourg Ortenau. Fütterer treedt regelmatig met koren in het buitenland op en hij zocht een buitenlands koor om naar toe te reizen, liefst een koor dat gewend is

op tournee te gaan. Fütterer is betrokken bij de Zwitserse Von Herzogenberg-stichting en kwam daardoor op het idee om dit stuk over het oogstfeest te programmeren. Vanwege de logistiek en de kosten is het orkest in elk land anders, maar de solisten zingen wel alle concerten mee. In Nederland speelt Het Promenade Orkest mee; dit orkest is gespecialiseerd in de begeleiding van oratoriumkoren. De dirigenten wisselen elkaar af, ze dirigeren niet in hun eigen land. Haarlem heeft de primeur onder leiding van Fütterer. Hij en Hulsbos wisselen elkaar af in de tournee later die maand.

Is vier koren niet wat veel? Wordt het niet te massief? Het is dan wel een 19^e-eeuws werk, maar ook die werken hebben baat bij een niet al te dichte geluidsmuur. Hulsbos formuleert zijn antwoord fraai: "Zo'n bezetting lijkt groot, maar niet iedereen uit het buitenland doet mee. Waarschijnlijk hebben we in totaal tegen de 200 zangers. Daarbij: het is niet zo dat bij meer mensen de decibelmeter heftiger uitslaat; het geluid wordt hooguit voller en breder."

Publiek werven

Een onbekend werk met aparte bezetting dat in z'n eentje de hele middag vult, kun je op z'n zachtst gezegd een marketinguitdaging noemen. Er staat immers geen ander – wél bekend – werk op het programma dat als publiekstrekker kan dienen. Maar de omdenkers van de pr-commissie kunnen hier wel mee uit de voeten. Want een werk dat

Erntefeier Op.104 van Heinrich von Herzogenberg:

- door COV Haarlem, Collegium Vocale Strasbourg-Orthenau, Philharmonischer Chor Baden-Baden, Singakademie Ortenau, 4 solozangers
- Het Promenade Orkest met organist Matthias Havinga
- 5 november 2017, 15.00 uur, Philharmonie Haarlem

Kijk ook op www.covhaarlem.nl voor concertinformatie.

waarschijnlijk een Nederlandse première is (het is in elk geval minstens een halve eeuw niet uitgevoerd, ook niet in Frankrijk en Duitsland trouwens), waarin gemeentezang verwerkt is en waarin een concertorgel meedoet, moet toch wel aantrekkelijk zijn voor de nieuwsgierige concertbezoeker die eens wat nieuws wil horen. Nieuw, maar bekend qua idioom. Dus spannend én veilig voor het publiek.

Hulsbos sluit af met een wens: "Ik hoop dat Erntefeier van Herzogenberg door dit project vaker op de lessenaars komt. Dat verdient het echt." Hopelijk is dat geen toekomstmuziek.

De zangers van COV Haarlem